

OPGEHEVEN BESLUIT

KONINKLIJK BESLUIT VAN 11 JULI 2002
BETREFFENDE DE BESCHERMING TEGEN
GEWELD, PESTERIJEN EN ONGEWENST
SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK

AFDELING I.- TOEPASSINGSGEBIED EN DE-
FINITIES.

Artikel 1.- Dit besluit is van toepassing op de werkgevers en de werknemers en de daarmee gelijkgestelde personen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk **en op de andere personen dan deze bedoeld in artikel 2, § 1, van bedoelde wet die zich op de arbeidsplaatsen bevinden.**

Art. 2.- Voor de toepassing van de bepalingen van dit besluit wordt verstaan onder:

1° de wet: de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;

8° het Comité: het Comité voor preventie en bescherming op het werk, bij ontstentenis van een comité, de vakbondsafvaardiging en bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging de werknemers zelf overeenkomstig de bepalingen van artikel 53 van de wet.

2° geweld op het werk: elke feitelijkheid waarbij een werknemer of een andere persoon waarop dit besluit van toepassing is psychisch of fysiek wordt lastiggevallen, bedreigd of aangevallen bij de uitvoering van het werk;

3° pesterijen op het werk: elk onrechtmatig en terugkerend gedrag, buiten of binnen de onderneming of instelling, dat zich inzonderheid kan uiten in gedragingen, woorden, bedreigingen, handelingen, gebaren, en eenzijdige geschriften en dat tot

NIEUW BESLUIT

KONINKLIJK BESLUIT VAN 17 MEI 2007 BE-
TREFFENDE DE **VOORKOMING VAN PSY-
CHOSOCIALE BELASTING VEROOR-
ZAAKT DOOR HET WERK, WAARONDER**
GEWELD, PESTERIJEN EN ONGEWENST
SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK

AFDELING I.- TOEPASSINGSGEBIED EN DE-
FINITIES.

Artikel 1.- Dit besluit is van toepassing op de werkgevers en de werknemers alsmede op de daarmee gelijkgestelde personen bedoeld in artikel 2, § 1 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Art. 2.- Voor de toepassing van de bepalingen van dit besluit wordt verstaan onder:

1° de wet: de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;

2° het comité: het comité voor preventie en bescherming op het werk, bij ontstentenis van een comité, de vakbondsafvaardiging en bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging de werknemers zelf overeenkomstig de bepalingen van artikel 53 van de wet;

3° de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk: elke belasting van psychosociale aard die haar oorsprong vindt in de uitvoering van het werk of die voorkomt naar aanleiding van de uitvoering van het werk, die schadelijke gevolgen heeft voor de lichamelijke of psychische gezondheid van de persoon;

(...)

(...)

OPGEHEVEN BESLUIT

doel of gevolg heeft dat de persoonlijkheid, de waardigheid of de fysieke of psychische integriteit van een werknemer of een ander persoon waarop dit besluit van toepassing is bij de uitvoering van het werk wordt aangetast, dat zijn betrekking in gevaar wordt gebracht of dat een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd;

4° ongewenst seksueel gedrag op het werk: elke vorm van verbaal, niet-verbaal of lichamelijk gedrag van seksuele aard waarvan degene die zich er schuldig aan maakt, weet of zou moeten weten dat het afbreuk doet aan de waardigheid van vrouwen en mannen op het werk;

6° de bevoegde preventieadviseur: de natuurlijke persoon die verbonden is hetzij aan een interne dienst hetzij aan een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk, zoals bedoeld in de wet **en aangeduid overeenkomstig artikel 32sexies van de wet die deskundig is op het vlak van de psycho-sociale aspecten van het werk, waaronder het geweld, de pesterijen en het ongewenst seksueel gedrag op het werk;**

7° de vertrouwenspersoon: de persoon **die de preventieadviseur bijstaat** zoals bedoeld en aangeduid overeenkomstig artikel 32sexies van de wet.

5° andere personen op de arbeidsplaatsen: iedere persoon die in contact treedt met de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid de klanten, de leveranciers, dienstverleners, leerlingen en studenten en personen die uitkeringen genieten;

AFDELING II.- ALGEMEN BEGINSELEN

!! BETREFT ALLEEN DE BESCHERMING TEGEN GEWELD EN PESTERIJEN !!

Art. 3, al.1.- De werkgever stelt in het kader van het dynamisch risicobeheersingssysteem, op basis van de resultaten van de risicoanalyse, de preventiemaatregelen vast die moeten genomen worden in toepassing van artikel 32quater van de wet.

NIEUW BESLUIT

(...)

4° de bevoegde preventieadviseur: de natuurlijke persoon die verbonden is hetzij aan een interne dienst hetzij aan een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk **en die beantwoordt aan de voorwaarden bedoeld in afdeling III;**

5° de vertrouwenspersoon: de persoon bedoeld in en aangewezen overeenkomstig artikel 32sexies, § 2 van de wet.

6° andere personen op de arbeidsplaatsen: iedere **andere persoon dan deze bedoeld bij artikel 2, § 1 van de wet** die in contact treedt met de werknemers bij de uitvoering van hun werk, inzonderheid klanten, leveranciers, dienstverleners, leerlingen en studenten en personen die uitkeringen genieten.

AFDELING II.- ALGEMENE BEGINSELEN BETREFFENDE DE PREVENTIE VAN PSYCHOSOCIALE BELASTING VEROORZAAKT DOOR HET WERK

Art. 3.- Binnen het kader van het dynamisch risicobeheersingssysteem **identificeert** de werkgever **de situaties die aanleiding kunnen geven tot het ontstaan van psychosociale belasting en bepaalt hij en evalueert hij de risico's.**

OPGEHEVEN BESLUIT

NIEUW BESLUIT

Bij de uitvoering van deze risicoanalyse **houdt de werkgever inzonderheid rekening met de situaties waarin er stress, conflicten, geweld, pesten of ongewenst seksueel gedrag op het werk aanwezig zijn.**

Deze risicoanalyse wordt opgesteld in samenwerking met de bevoegde preventieadviseur en houdt rekening met de arbeidsinhoud, de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en de arbeidsverhoudingen en stelt de werkgever in staat om passende preventiemaatregelen te treffen met het oog op het voorkomen van de psychosociale belasting.

Art. 4.- In toepassing van artikel 3, verricht de werkgever, wiens werknemers bij de uitvoering van hun werk in contact komen met andere personen op de arbeidsplaats, in samenwerking met de bevoegde preventieadviseur, een risicoanalyse van de vormen van psychosociale belasting veroorzaakt door deze andere personen.

De werkgever bepaalt op grond van de risicoanalyse bedoeld in het eerste lid welke preventiemaatregelen moeten getroffen worden.

Art. 5.- De werkgever voert bovendien, in samenwerking met de bevoegde preventieadviseur, een risicoanalyse uit van de **incidenten op het vlak van psychosociale belasting, die zich bij herhaling voordoen of waarover de preventieadviseur een advies heeft gegeven.**

Art. 4., al. 1.- Onverminderd het bepaalde in artikel 8 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, moet de werkgever een **risicoanalyse** uitvoeren voor alle **feiten inzake geweld, pesten of ongewenst seksueel gedrag** op het werk waarvan de werknemers het slachtoffer zijn geweest en die het **vowerp zijn van een met redenen omklede klacht** of die werden **ingeschreven in het register** over feiten van geweld op het werk bedoeld in artikel 6.

Art. 4., al. 2.- Deze analyse moet toelaten de doeltreffendheid van de preventiemaatregelen te evalueren en in voorkomend geval de te nemen gepaste preventiemaatregelen te bepalen, ondermeer op vlak van:

- 1° de organisatie van de onderneming of van de instelling;
- 2° de inrichting van de arbeidsplaatsen;
- 3° de herziening van de procedures indien is gebleken dat deze niet geschikt of niet toepasbaar blijken te zijn;
- 4° de informatie en de opleiding van de werknemers.

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 21 tot 31 bepaalt de werkgever, op grond van deze risicoanalyse, welke preventiemaatregelen zullen getroffen worden **om de psychosociale belasting te voorkomen of te beheersen.**

OPGEHEVEN BESLUIT

Art. 5. § 1. Onverminderd de toepassing van de bepalingen van de artikelen 17 tot 21 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, neemt de werkgever de nodige maatregelen opdat de werknemers, de leden van de hiërarchische lijn en de leden van het comité over alle nuttige informatie beschikken betreffende:

1° de resultaten van de risicoanalyse bedoeld in artikelen 3 en 4;
(...)

Art. 3, al.2.- De resultaten van de risicoanalyse en de preventiemaatregelen worden opgenomen in een specifiek luik van het globaal preventieplan en, in voorkomend geval, in het jaarlijks actieplan bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Art. 8, § 3, 6° de preventieadviseur stelt regelmatig een verslag op **over de met redenen omklede klachten die betrekking hebben op de feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag** op het werk die zich in de onderneming of instelling hebben voorgedaan.

Dit verslag bevat enkel collectieve en anonieme gegevens.

Het verslag bedoeld in het eerste lid, 6° is bestemd voor de werkgever en wordt bijgehouden door de interne dienst. Het wordt ter informatie aan het Comité voorgelegd en ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

AFDELING VII. - VOORWAARDEN OM DE FUNCTIE VAN BEVOEGDE PREVENTIEADVISEUR OF VERTROUWENSPERSOON TE VERVULLEN

Art. 16.- De preventieadviseurs van de interne en de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk die belast zijn met de opdrachten en taken vastgesteld **krachtens hoofdstuk Vbis** van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, moeten beantwoorden aan de voorwaarden vastgesteld in artikel 22, eerste lid, 5°, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het

NIEUW BESLUIT

Art. 6.- De werkgever deelt aan het comité de resultaten mee van de risicoanalyse bedoeld in artikel 3 en 4 en vraagt het **advies van het comité over de preventiemaatregelen**.

De werkgever deelt aan het comité uitsluitend anonieme en collectieve gegevens mee betreffende de resultaten van de risicoanalyse bedoeld in artikel 5 en vraagt het advies van het comité over de preventiemaatregelen.

Art. 7.- De resultaten van de risicoanalyse en de preventiemaatregelen **bedoeld in artikel 6** worden opgenomen in een specifiek luik van het globaal preventieplan en, in voorkomend geval, in het jaarlijks actieplan bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Art. 8.- **Met het oog op het opstellen van het jaarverslag bedoeld in artikel 7, § 1, 2°, b van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk, delen de bevoegde preventieadviseur en de vertrouwenspersoon aan de preventieadviseur van de interne dienst de pertinente gegevens mede die hem moeten toelaten het jaarverslag aan te vullen.**

AFDELING III. SPECIFIEKE VOORWAARDEN INZAKE DE TOEGANG TOT DE FUNCTIE VAN PREVENTIEADVISEUR DIE GESPECIALISEERD IS IN DE PSYCHOSOCIALE ASPECTEN

Art. 9.- De preventieadviseurs van de interne en de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk die belast zijn met opdrachten en taken **inzake psychosociale belasting veroorzaakt door het werk** moeten beantwoorden aan de voorwaarden vastgesteld in artikel 22, eerste lid, 5° van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

werk.

In afwijking van het eerste lid, mogen de preventieadviseurs van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk die beantwoorden aan de voorwaarden vastgesteld in artikel 22, § 1, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk eveneens belast worden met de in het eerste lid bedoelde opdrachten en taken, voorzover voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

(...)

1° er is in de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk geen preventieadviseur aanwezig die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 22, eerste lid, 5°, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk;

2° deze preventieadviseur wordt hoofdzakelijk belast met de opdrachten en taken vastgesteld krachtens hoofdstuk Vbis van de voornoemde wet van 4 augustus 1996 en met andere opdrachten en taken inzake psycho-sociale belasting veroorzaakt door het werk bedoeld in artikel 4, § 1, eerste lid, 3°, van de voornoemde wet;

3° deze preventieadviseur levert het bewijs dat hij over ten minste drie jaar ervaring beschikt op het vlak van de psycho-sociale belasting veroorzaakt door het werk.

Art. 17.- Kan bovendien als bevoegde preventieadviseur in de interne dienst worden aangewezen, de vertrouwenspersoon die door de werkgever werd aangeduid krachtens de wetgeving betreffende ongewenst seksueel gedrag op het werk, die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit bewijst dat hij werkelijk en zonder onderbreking de functie al minstens drie jaren uitoefent en die verklaart de vorming te volgen die voorzien is in artikel 22, eerste lid, 5°, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

(...)

Het feit dat de vertrouwenspersoon geen houder is van een academische titel, vormt geen beletsel voor deze aanduiding.

De werkgever brengt het bewijs bedoeld in het eerste lid ter kennis van de met het toezicht belaste ambtenaar, zodra het Comité zijn akkoord heeft gegeven.

OPGEHEVEN BESLUIT

Art. 18.- De personen die in toepassing van andere wetgevingen in verband met ongewenst seksueel gedrag op het werk werden aangeduid door de werkgever om hulp te verlenen aan de slachtoffers van dergelijke daden kunnen eveneens de functie van vertrouwenspersoon bedoeld in artikel 32sexies van de wet vervullen, voor zover zij hier toe worden aangeduid door de werkgever overeenkomstig de bepalingen van dat artikel.

AFDELING III.- SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN VAN DE WERKGEVERS VAN DE ONDERNEMINGEN EN INSTELLINGEN DIE IN CONTACT MET HET PUBLIEK WERKEN.

Art. 4., al. 1.- Onverminderd het bepaalde in artikel 8 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998

NIEUW BESLUIT

Art. 10.- De personen die vóór de datum van inwerkingtreding van dit besluit in de interne dienst werden aangeduid in toepassing van de artikelen 16, tweede lid en 17 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, mogen de functie van bevoegde preventieadviseur blijven uitoefenen, onder de voorwaarden vastgesteld in die artikelen.

(...)

AFDELING IV. SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE GEWELD, PESTERIJEN EN ONGEWENST SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK

ONDERAFDELING I. SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE DE PREVENTIE VAN GEWELD, PESTERIJEN EN ONGEWENST SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK

Art. 11.- Bij de toepassing van de bepalingen van deze afdeling doet de werkgever een beroep op de bevoegde preventieadviseur die werd aangewezen overeenkomstig artikel 32sexies van de wet.

De bepalingen van deze onderafdeling doen geen afbreuk aan de verplichting voor de werkgever om de bepalingen van afdeling II toe te passen.

Art. 12.- Met het oog op de risicoanalyse bedoeld in artikel 4 neemt de werkgever waarvan de werk-

OPGEHEVEN BESLUIT

betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, moet de werkgever een risicoanalyse uitvoeren voor alle feiten inzake geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk waarvan de werknemers het slachtoffer zijn geweest en die het voorwerp zijn van een met redenen omklede klacht of die werden **ingeschreven in het register** over feiten van geweld op het werk bedoeld in artikel 6.

Art. 6. § 1. **In de ondernemingen en instellingen waarin de werknemers in contact komen met het publiek**, is de **werkgever** ertoe gehouden systematisch de verklaring te noteren van de werknemers die menen het slachtoffer te zijn van feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk, die extern zijn aan de onderneming of instelling.

Deze verklaring wordt opgenomen in een register over feiten van geweld op het werk.

Alleen de werkgever, de preventieadviseur, de vertrouwenspersoon en de met het toezicht belaste ambtenaar hebben toegang tot dit register.

De werkgever waakt erover dat de in het eerste lid bedoelde verklaringen meegedeeld worden aan de bevoegde preventieadviseur.

Het register over feiten van geweld wordt ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

Art. 6, § 2.- De werkgever bewaart de verklaring inzake de feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk gedurende vijf jaren, te rekenen vanaf de dag dat het slachtoffer deze verklaring heeft afgelegd.

Wanneer de werkgever **zijn activiteiten stopzet**, bezorgt hij de verklaringen inzake de feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk aan de administratie van de arbeidshygiëne en -geneeskunde binnen een termijn van drie maanden vanaf de stopzetting van zijn activiteiten.

NIEUW BESLUIT

nemers in contact komen met **andere personen op de arbeidsplaats** kennis van de verklaringen van de werknemers die opgenomen zijn in een register.

Dit register wordt bijgehouden door de **vertrouwenspersoon** of de **bevoegde preventieadviseur** of door de **interne dienst** voor preventie en bescherming op het werk indien de bevoegde preventieadviseur deel uitmaakt van een externe dienst en er geen enkele vertrouwenspersoon werd aangewezen.

Deze verklaringen omvatten een **beschrijving** van de feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk die werden veroorzaakt door andere personen op de arbeidsplaats en waarvan de werknemer meent het voorwerp te zijn geweest, evenals de **data** van die feiten. Ze vermeldt de **identiteit** van de werknemer **niet**.

Alleen de werkgever, de bevoegde preventieadviseur en de vertrouwenspersoon hebben toegang tot dit register.

(...)

Het wordt ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

De werkgever bewaart de verklaringen inzake de feiten die in het register zijn opgenomen, gedurende vijf jaren, te rekenen vanaf de dag dat de **werknemer** deze verklaringen heeft laten optekenen.

(...)

OPGEHEVEN BESLUIT

Art. 4, al. 1.- Onverminderd het bepaalde in artikel 8 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, moet de werkgever een risicoanalyse uitvoeren voor alle feiten inzake geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk waarvan de werknemers het slachtoffer zijn geweest en die het voorwerp zijn van een met redenen omklede klacht of die werden ingeschreven in het register over feiten van geweld op het werk bedoeld in artikel 6.

Art. 5. § 1. Onverminderd de toepassing van de bepalingen van de artikelen 17 tot 21 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, neemt de werkgever de nodige maatregelen opdat de werknemers, de leden van de hiërarchische lijn en de leden van het comité over alle nuttige informatie beschikken betreffende:

NIEUW BESLUIT

Art. 13.- Met toepassing van artikel 5 voert de werkgever een risicoanalyse uit van alle feiten die het voorwerp zijn geweest van een met redenen omklede klacht.

Art. 14.- De werkgever bepaalt overeenkomstig artikel 32quater van de wet welke preventie-maatregelen dienen getroffen te worden, duidt overeenkomstig artikel 32sexies, § 1 van de wet een bevoegde preventieadviseur aan en duidt eventueel één of meerdere vertrouwenspersonen aan en verwijdt hen uit hun functie overeenkomstig artikel 32sexies, § 2 van de wet.

Wanneer er binnen het comité geen akkoord wordt bereikt in het kader van de procedure bedoeld in artikel 32quater, § 1 van de wet of wanneer het akkoord van alle leden-vertegenwoordigers van de personeelsleden binnen het comité, zoals bedoeld in artikel 32sexies, § 1 en § 2 van de wet niet bereikt wordt, vraagt de werkgever het advies van de met het toezicht belaste ambtenaar.

De ambtenaar hoort de betrokken partijen en poogt de standpunten met elkaar te verzoenen. Indien geen verzoening wordt bereikt, verstrekt deze ambtenaar een advies waarvan per aange-tekend schrijven kennis wordt gegeven aan de werkgever. De werkgever stelt, al naargelang het geval, het comité of de leden vertegenwoor-digers van de personeelsleden in het comité in kennis van het advies van deze ambtenaar bin-nen een termijn van dertig dagen vanaf de ken-nisgeving.

Art. 15.- § 1 Onverminderd de toepassing van de bepalingen van de artikelen 17 tot 21 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, neemt de werkgever de nodige maatregelen opdat de werknemers, de leden van de hiërarchische lijn en de leden van het comité over alle nuttige informatie beschikken betreffende:

OPGEHEVEN BESLUIT

1° de resultaten van de risicoanalyse bedoeld in artikelen 3 en 4 (voor het rapport: zie artikel 8, § 3, in fine)...

...en de toepasselijke preventiemaatregelen;

2° de procedures die van toepassing zijn wanneer een werknemer het slachtoffer meent te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk;

3° het recht voor de werknemer om een verklaring te doen acteren wanneer hij meent het slachtoffer te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk die extern zijn aan de onderneming;

4° de diensten of instellingen waarop een beroep wordt gedaan in toepassing van artikel 32quinquies van de wet;

5° de maatregelen die werden genomen ingevolge een met redenen omklede klacht;

6° de verplichting om zich te onthouden van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

§ 2. Bovendien zorgt de werkgever er voor dat de werknemers, de leden van de hiërarchische lijn en de leden van het comité de nodige opleiding ontvangen, opdat zij de preventiemaatregelen, de procedures en de rechten en verplichtingen waarover zij informatie ontvangen in toepassing van § 1, 1°, 2°, 3° en 6° adequaat kunnen toepassen.

NIEUW BESLUIT

1° de resultaten van de risicoanalyse bedoeld in de artikelen 3 en 4 en de collectieve en anonieme gegevens bedoeld in artikel 6;

2° de toepasselijke preventiemaatregelen;

3° de procedures die van toepassing zijn wanneer een werknemer meent **het voorwerp te zijn** van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk;

4° het recht voor de werknemer om een verklaring te doen acteren in het register bedoeld in artikel 12;

5° de diensten of instellingen waarop een beroep wordt gedaan in toepassing van artikel 32quinquies van de wet;

(...)

6° de verplichting om zich te onthouden van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk.

§ 2. Bovendien zorgt de werkgever er voor dat de werknemers, de leden van de hiërarchische lijn en de leden van het comité de nodige opleiding ontvangen opdat zij de preventiemaatregelen, de procedures en de rechten en plichten waarover zij informatie ontvangen in toepassing van § 1, 2°, 3°, 4° en 6° adequaat kunnen toepassen.

ONDERAFDELING II.- STATUUT VAN DE VERTROUWENSPERSOON

Art. 16.- De werkgever zorgt er voor dat de vertrouwenspersoon zijn opdrachten te allen tijde volledig en doeltreffend kan vervullen.

Hiertoe:

1° hangt de vertrouwenspersoon die behoort tot het personeel van de werkgever, wanneer hij handelt in het kader van zijn functie als vertrouwenspersoon, functioneel af van de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk en heeft hij rechtstreeks toegang tot de persoon belast met het dagelijks beheer van de onderneming of instelling;

2° beschikt hij over de nodige tijd voor de uitoe-

OPGEHEVEN BESLUIT

NIEUW BESLUIT

fening van zijn opdrachten;

3° beschikt hij over een passend lokaal om zijn opdrachten op volledig vertrouwelijke wijze te kunnen uitoefenen;

4° heeft hij het recht en de plicht met de bevoegde preventieadviseur alle contacten te onderhouden die nuttig zijn voor het vervullen van zijn opdracht.

5° beschikt hij over de bekwaamheid op het vlak van de vaardigheden en de kennis die nodig zijn voor het vervullen van zijn opdrachten zoals bedoeld in de bijlage I bij dit besluit en beschikt hij dus over de mogelijkheid om vormingen te volgen om ze te verwerven en te verbeteren.

De kosten verbonden aan de opleidingen bedoeld in het tweede lid, 5° evenals de verplaatsingskosten zijn ten laste van de werkgever. De aan deze opleidingen bestede tijd wordt als arbeidstijd bezoldigd.

Bovendien treft de werkgever de nodige maatregelen opdat geen enkele persoon op welke wijze ook rechtstreeks of onrechtstreeks druk uitoefent op de vertrouwenspersoon bij de uitoefening van zijn functie en inzonderheid wat betreft de druk met het oog op het bekomen van informatie die verband houdt of kan houden met de uitoefening van deze functie.

Art. 17.- De personen, die vóór de datum van inwerkingtreding van dit besluit in toepassing van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesten en ongewenst seksueel gedrag op het werk werden aangewezen als vertrouwenspersoon en die reeds een opleiding hebben gevolgd mogen de functie van vertrouwenspersoon verder blijven uitoefenen zelfs indien deze opleiding niet beantwoordt aan alle voorwaarden vermeld in bijlage I.

AFDELING IV. - SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN VAN DE PREVENTIEADVISEUR ARBEIDSGENEESHEER

Art. 7. De preventieadviseur arbeidsgeneesheer die bij gelegenheid van om het even welk medisch

ONDERAFDELING III. SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN VAN DE PREVENTIEADVISEUR-ARBEIDSGENEESHEER

Art. 18.- De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer die bij gelegenheid van om het even welk medisch

OPGEHEVEN BESLUIT

onderzoek betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers vaststelt dat de gezondheidstoestand van een werknemer aangetast is ingevolge geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk:

1° informeert de slachtoffers over de mogelijkheid zich te wenden tot de bevoegde preventieadviseur of de vertrouwenspersoon;

2° kan de bevoegde preventieadviseur zelf informeren, indien hij oordeelt dat het slachtoffer niet in staat is zich zelf tot deze adviseur te wenden en onder voorbehoud van het akkoord van dit slachtoffer.

AFDELING V. TAKEN VAN DE BEVOEGDE PREVENTIEADVISEUR EN VAN DE VERTROUWENSPERSOON

Art. 8. § 1. De bevoegde preventieadviseur en, in voorkomend geval, de vertrouwenspersoon staan de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij, voor de toepassing van de maatregelen bedoeld bij de wet en dit besluit.

De bevoegde preventieadviseur en de vertrouwenspersoon plegen regelmatig overleg.

§ 3. Naast de taken bedoeld in § 2, 1° tot 3° is de bevoegde preventieadviseur belast met de volgende taken:

1° hij werkt mee aan de risicoanalyse bedoeld in de artikelen 3 en 4;

§ 2, 1° hij neemt deel aan de uitwerking van de te volgen procedures in geval van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;

§ 2, 2° hij geeft raad, en biedt opvang, **hulp** en de vereiste **bijstand** aan de **slachtoffers** van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;

§ 2, 3° hij ontvangt de met redenen omklede klachten van de slachtoffers van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;

NIEUW BESLUIT

onderzoek betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers vaststelt dat de gezondheidstoestand van een werknemer is aangetast **en die vermoedt dat dit het gevolg kan zijn van** geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk:

1° informeert **de werknemer** over de mogelijkheid zich te wenden tot de bevoegde preventieadviseur of vertrouwenspersoon;

2° kan de bevoegde preventieadviseur zelf informeren, indien hij oordeelt dat de **werknemer** niet in staat is zich zelf tot deze adviseur te wenden en onder voorbehoud van het akkoord van die werknemer.

ONDERAFDELING IV. TAKEN VAN DE PREVENTIEADVISEUR EN DE VERTROUWENSPERSOON

Art. 19.- § 1. De bevoegde preventieadviseur en, in voorkomend geval, de vertrouwenspersoon staan, **binnen de hierna bepaalde grenzen**, de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en de werknemers bij voor de toepassing van de maatregelen bedoeld door de wet en dit besluit.

De bevoegde preventieadviseur en de vertrouwenspersonen plegen regelmatig overleg.

§ 2. De bevoegde preventieadviseur is belast met de volgende taken:

1° hij werkt mee aan de risicoanalyse bedoeld in de artikelen **3 tot 5 en 12 en 13**;

2° hij geeft raad en biedt opvang aan de **personen die verklaren** het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk en, **in voorkomend geval, neemt hij op informele wijze deel aan het zoeken van een oplossing**;

3° hij ontvangt de met redenen omklede klachten van de **personen die verklaren** het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk, hij ontvangt de **getuigenver-**

OPGEHEVEN BESLUIT

2° hij onderzoekt de met redenen omklede klachten en stelt aan de werkgever maatregelen voor om een einde te maken aan het geweld, de pesterijen en het ongewenst seksueel gedrag op het werk;

3° hij onderneemt de nuttige stappen, bedoeld in artikel 14 zodat er een einde kan worden gesteld aan het geweld, de pesterijen en het ongewenst seksueel gedrag op het werk;

4° hij brengt advies uit over de diensten of instellingen waarop de werkgever beroep kan doen in toepassing van artikel 32quinquies van de wet;

5° hij stelt een individueel klachtendossier samen betreffende de feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk en houdt het bij;

6° hij stelt regelmatig een verslag op over de met redenen omklede klachten die betrekking hebben op de feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk die zich in de onderneming of instelling hebben voorgedaan. Dit verslag bevat enkel collectieve en anonieme gegevens.

§ 2. De vertrouwenspersoon die de bevoegde preventieadviseur **bijstaat** is **inzonderheid** belast met de volgende taken:

1° hij neemt deel aan de uitwerking van de te volgen procedures in geval van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;

2° hij geeft raad, en biedt opvang, **hulp en** de vereiste **bijstand** aan de **slachtoffers** van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het

NIEUW BESLUIT

klaringen en brengt de werkgever op de hoogte van het feit dat deze personen, waarvan hij de identiteit meedeelt, de bescherming genieten bedoeld in artikel 32tredecies van de wet;

4° hij onderzoekt de met redenen omklede klachten en stelt aan de werkgever **passende** maatregelen voor;

5° indien nodig, onderneemt hij de nuttige stappen bedoeld in artikel **32septies** van de wet;

6° hij brengt een advies uit **over de keuze** van de diensten of instellingen bedoeld in artikel 32quinquies van de wet;

7° **wanneer een met redenen omklede klacht werd ingediend**, stelt hij het individueel klachtendossier **bedoeld in artikel 20** samen en houdt het bij;

8° hij verstrekt aan de preventieadviseur van de interne dienst de gegevens die pertinent zijn voor het opstellen van het jaarverslag bedoeld in artikel 8. [zie bijlage II]

§ 3. De vertrouwenspersoon is belast met de volgende taken:

1° in het kader van de risicoanalyse:

a) neemt hij deel aan de uitwerking van de procedures die moeten gevolgd worden door **de werknemer die verklaart** het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk;

b) **deelt hij aan de bevoegde preventieadviseur de gegevens mede van de door hem behandelde incidenten die zich bij herhaling voordoen en die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de analyse bedoeld in artikel 5;**

2° hij geeft raad en biedt opvang aan de personen **die verklaren het voorwerp te zijn van** geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het

OPGEHEVEN BESLUIT

werk;

3° hij ontvangt de met redenen omklede klachten van de **slachtoffers** van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;

4° hij bezorgt de met redenen omklede klachten bedoeld in 3° aan de bevoegde preventieadviseur.

Art. 9.- Het individueel klachtendossier omvat:

5° het document dat de met redenen omklede klacht omvat;

6° het document waarbij de met redenen omklede klacht werd meegedeeld aan de werkgever;

1° in voorkomend geval, het document dat het resultaat van de bemiddelingspoging weergeeft;

3° de voorstellen aan de werkgever betreffende de toe te passen passende maatregelen;

4° in voorkomend geval, de vraag tot tussenkomst van de medische arbeidsinspectie;

1° de documenten die de verklaringen van het **slachtoffer** en de **getuigen** weergeven;

2° de documenten die de verklaringen van de dader of de **daders** van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk weergeven;

7° specifieke gegevens van persoonlijke aard die door de bevoegde preventieadviseur werden vastgesteld naar aanleiding van de verklaringen en die

NIEUW BESLUIT

werk **en, in voorkomend geval, neemt hij op informele wijze deel aan het zoeken van een oplossing;**

3° hij ontvangt de met redenen omklede klachten van de **personen die verklaren het voorwerp te zijn** van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk en zendt ze door naar de bevoegde preventieadviseur;

3° zie punt 3°

4° hij verstrekt aan de preventieadviseur van de interne dienst de gegevens die pertinent zijn voor het opstellen van het jaarverslag bedoeld in artikel 8;

Art. 20.- Het individueel klachtendossier omvat:

1° het document dat de met redenen omklede klacht omvat;

2° het document waarbij **de werkgever wordt op de hoogte gebracht van het feit dat een met redenen omklede klacht werd ingediend;**

3° in voorkomend geval, het document dat het resultaat van de verzoeningspoging bevat;

4° in voorkomend geval, het document betreffende de verlenging van de termijn om een advies te verstrekken aan de werkgever bedoeld in artikel 28, zesde lid.

5° het voor de werkgever bestemde advies van de bevoegde preventieadviseur zoals bedoeld in artikel 28, vierde lid;

6° in voorkomend geval, de vraag tot tussenkomst van **de met het toezicht belaste ambtenaar;**

7° de documenten die de verklaringen bevatten van de personen die werden gehoord door de bevoegde preventieadviseur.

De specifieke gegevens van persoonlijke aard die de bevoegde preventieadviseur heeft vastgesteld **bij de door hem ondernomen stappen** en die uit-

OPGEHEVEN BESLUIT

uitsluitend aan hem zijn voorbehouden.

Het individueel klachtendossier wordt bewaard door de bevoegde preventieadviseur en onder zijn uitsluitende verantwoordelijkheid.

De preventieadviseur kan de bewaring van het dossier **toevertrouwen aan de vertrouwenspersoon** die hem bijstaat en deze persoon kan er toegang toe hebben, indien hij niet instaat voor de bewaring. In die gevallen, mag de vertrouwenspersoon de gegevens waarvan hij kennis heeft niet bekend maken.

Het individueel klachtendossier dat de gegevens bedoeld in het eerste lid, 1° tot 6° bevat, wordt ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar en de voormelde gegevens dienen hem te worden voorgelegd telkens wanneer de preventieadviseur zich tot deze ambtenaar wendt met toepassing van artikel 32septies van de wet.

AFDELING VI. - INTERNE PROCEDURE.

Art. 10, al.1- Wanneer een vertrouwenspersoon is aangeduid, wendt de werknemer die meent het **slachtoffer** te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk zich tot deze persoon, behalve indien hij verkiest zich rechtstreeks te richten tot de bevoegde preventieadviseur.

Art. 10, al.2- De vertrouwenspersoon hoort het slachtoffer ...

...en bemiddelt op zijn verzoek met de **dader** van

NIEUW BESLUIT

sluitend aan hem zijn voorbehouden **mogen niet voorkomen in het individueel klachtendossier.**

Het individueel klachtendossier wordt bijgehouden door de bevoegde preventieadviseur en valt uitsluitend onder zijn verantwoordelijkheid.

(...)

Het individueel klachtendossier dat de gegevens bedoeld in het eerste lid, 1° tot 6° bevat wordt ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar. (...)

ONDERAFDELING V.- INTERNE PROCEDURE

Art. 21.- Wanneer een werknemer meent het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk kan hij een beroep doen op een **procedure** die intern is aan de onderneming of instelling, **volgens de hierna nader bepaalde regels.**

Art. 22.- Wanneer er een vertrouwenspersoon werd aangewezen, wendt de werknemer **die meent het voorwerp te zijn** van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk zich tot deze persoon, tenzij hij verkiest zich rechtstreeks te wenden tot de bevoegde preventieadviseur.

Art. 23.- De vertrouwenspersoon hoort de werknemer die zich tot hem wendt **binnen een termijn van acht kalenderdagen na het eerste contact en informeert hem over de mogelijkheid om op informele wijze een oplossing te bekomen via een interventie bij een lid van de hiërarchische lijn of via een verzoening met de aangeklaagde.**

De vertrouwenspersoon handelt enkel met het akkoord van de werknemer.

Het verzoeningsproces vereist het akkoord van

OPGEHEVEN BESLUIT

het geweld, de pesterijen of het ongewenst seksueel gedrag op het werk

Art. 10, al.3 Indien de bemiddeling **onmogelijk blijkt** of tot geen resultaat leidt (...), neemt de vertrouwenspersoon, op uitdrukkelijk verzoek van het slachtoffer, de met redenen omklede klacht in ontvangst,.....

Art. 11.- Wanneer geen vertrouwenspersoon is aangeduid wendt de werknemer die meent het **slachtoffer** te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk zich tot de bevoegde preventieadviseur.

Art. 12.- De bevoegde preventieadviseur hoort het slachtoffer en bemiddelt op zijn verzoek met de dader van het geweld, de pesterijen of het ongewenst seksueel gedrag op het werk. Indien de bemiddeling tot geen resultaat leidt of onmogelijk blijkt neemt de bevoegde preventieadviseur op uitdrukkelijk verzoek van het slachtoffer de met redenen omklede klacht in ontvangst.

Art. 10, al. 3. en art. 12, al. 2.- de preventieadviseur (of de vertrouwenspersoon) neemt, op uitdrukkelijk verzoek van het slachtoffer, de met redenen omklede klacht in ontvangst.

NIEUW BESLUIT

de partijen.

Indien de werknemer **niet wenst** dat er op informele wijze gezocht wordt naar een oplossing, indien de werknemer aan deze procedure **een einde wil stellen**, indien de verzoening of interventie niet leidt tot een oplossing of indien de feiten hierna blijven bestaan, kan de werknemer die verklaart het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk een met redenen omklede klacht indienen bij de vertrouwenspersoon, **overeenkomstig artikel 25.**

Art. 24.- Indien er geen vertrouwenspersoon werd aangewezen, wendt de werknemer **die meent het voorwerp te zijn van** geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk zich tot de bevoegde preventieadviseur die ...

... handelt overeenkomstig artikel 23.

Art. 25.- De werknemer kan enkel een met redenen omklede klacht indienen bij de vertrouwenspersoon of de bevoegde preventieadviseur, indien hij voorafgaand aan de indiening van de met redenen omklede klacht een **persoonlijk onderhoud** heeft gehad met ten minste een van deze personen.

De vertrouwenspersoon of de bevoegde preventieadviseur bij wie de met redenen omklede klacht zal ingediend worden evenals de werknemer die de met redenen omklede klacht wil indienen zorgen er voor dat het persoonlijk onderhoud plaats vindt binnen een **termijn van acht kalenderdagen** vanaf het ogenblik dat de werknemer zijn wil uitdrukt om een met redenen omklede klacht in te dienen.

Al naargelang het geval, **ondertekent** de vertrouwenspersoon of de preventieadviseur een **kopie** van de met redenen omklede klacht en overhandigt haar aan de werknemer. Deze kopie, die geldt als **ontvangstbewijs**, **vermeldt dat het persoonlijk onderhoud heeft plaats gevonden.**

OPGEHEVEN BESLUIT

Art. 10, al.3 hij zendt onmiddellijk de met redenen omklede klacht door aan de bevoegde preventieadviseur.

Art.14, al. 1.- Van zodra een met redenen omklede klacht is ingediend brengt de bevoegde preventieadviseur de werkgever hiervan op de hoogte door hem een afschrift van het in artikel 13 bedoelde document te bezorgen en nodigt hij de werkgever uit om passende maatregelen te nemen.

Art. 13, al.1- De met redenen omklede klacht wordt opgenomen in een document dat wordt gedaateerd en waarin de verklaringen van het slachtoffer en de getuigen worden opgenomen en in voorkomend geval het resultaat van de bemiddeling.

Art. 14, al. 2.- De bevoegde preventieadviseur onderzoekt volledig onpartijdig de met redenen omklede klacht (...).

NIEUW BESLUIT

Wanneer de vertrouwenspersoon de met redenen omklede klacht in ontvangst neemt, stuurt hij haar onmiddellijk door naar de bevoegde preventieadviseur.

Van zodra de preventieadviseur een met redenen omklede klacht heeft ontvangen, brengt hij de werkgever onmiddellijk op de hoogte **van het feit** dat de werknemer die een met redenen omklede klacht heeft ingediend de **bescherming geniet** bedoeld in artikel 32tredecies van de wet en deelt hij aan de werkgever diens **identiteit** mee.

Art. 26.- **De werknemers moeten de vertrouwenspersoon of de bevoegde preventieadviseur kunnen raadplegen tijdens de werkuren.**

Indien de gewone arbeidstijdsregeling die van toepassing is bij de werkgever het onmogelijk maakt dat de werknemer de vertrouwenspersoon of de bevoegde preventieadviseur kan raadplegen tijdens de werkuren, mag deze raadpleging ook buiten deze werkuren gebeuren, indien hierover een collectieve arbeidsovereenkomst werd gesloten.

In beide gevallen wordt de tijd besteed aan de raadpleging van de vertrouwenspersoon of de preventieadviseur beschouwd als arbeidstijd en zijn de verplaatsingskosten ten laste van de werkgever.

Art. 27.- **De met redenen omklede klacht is een door de werknemer ondertekend en gedateerd document dat, naast het verzoek aan de werkgever om passende maatregelen te treffen om een einde te stellen aan de feiten, de volgende gegevens bevat:**

1° de nauwkeurige omschrijving van de feiten die volgens de werknemer constitutief zijn voor geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk;

2° het ogenblik en de plaats waarop elk van deze feiten zich hebben voorgedaan;

3° de identiteit van de aangeklaagde.

Art. 28.- **De bevoegde preventieadviseur deelt zo snel mogelijk aan de aangeklaagde de feiten mee die hem worden ten laste gelegd, hoort de per-**

OPGEHEVEN BESLUIT

Art. 13, al. 2.- Het slachtoffer en de getuige ontvangen een afschrift van hun verklaring.

Art. 14, al. 2.- De bevoegde preventieadviseur doet aan de werkgever een voorstel betreffende de toe te passen passende maatregelen.

NIEUW BESLUIT

sonen, getuigen en anderen, die hij nuttig oordeelt en onderzoekt de met redenen omklede klacht op volledig onpartijdige wijze.

De **aangeklaagde** en de getuigen ontvangen een kopie van hun verklaring.

De preventieadviseur brengt onmiddellijk de werkgever op de hoogte van het feit dat de werknemer die een getuigenverklaring heeft afgelegd in de zin van artikel 32tredecies, § 1, 5° van de wet de bescherming geniet bedoeld in dat artikel en deelt aan de werkgever diens identiteit mee.

Hij overhandigt een geschreven advies aan de werkgever dat de volgende elementen bevat:

- 1° de samenvatting van de feiten;**
- 2° in voorkomend geval, het resultaat van de verzoeningspoging;**
- 3° voor zover de vastgestelde gegevens van de zaak het toelaten, een gemotiveerd advies over de vraag of deze feiten al dan niet kunnen beschouwd worden als geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk of als feiten van een andere aard die een psychosociale belasting ingevolge het werk veroorzaken;**
- 4° de analyse van de primaire, secundaire en tertiaire oorzaken van de feiten;**
- 5° de maatregelen die moeten worden getroffen om, in het individuele geval, een einde te stellen aan de feiten;**
- 6° de andere toe te passen preventiemaatregelen.**

Dit advies wordt aan de werkgever verstrekt binnen een termijn van drie maanden vanaf de indiening van de met redenen omklede klacht.

Deze termijn kan meermaals worden verlengd met een termijn van drie maanden, voor zover de preventieadviseur dit telkens kan rechtvaardigen en de redenen hiervoor schriftelijk meedeelt aan de werkgever en aan de werknemer die de met redenen omklede klacht heeft ingediend.

In elk geval wordt het advies ten laatste twaalf maanden na de indiening van de met redenen omklede klacht verstrekt.

OPGEHEVEN BESLUIT

Art. 5, § 1, in fine.- Bovendien heeft elke werknemer die een beroep doet op de vertrouwenspersoon of de preventieadviseur het recht te weten welk gevolg er werd gegeven aan de door hem aanhangig gemaakte zaak.

Art. 14, al. 3.- De werkgever treft de passende maatregelen om een einde te stellen aan de feiten van geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Art. 14, al. 4.- In voorkomend geval, past de bevoegde preventieadviseur de maatregelen bedoeld in artikel 32septies van de wet toe.

Art. 15.- Overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 32nonies en 32decies van de wet doen de bepalingen van de artikelen 10 tot 14 geen afbreuk aan het recht van het slachtoffer om zich rechtstreeks te richten tot de met het toezicht belaste ambtenaar of om een gerechtelijke procedure in te stellen.

NIEUW BESLUIT

Art. 29.- **De werkgever informeert de klager en de aangeklaagde over de individuele maatregelen die hij overweegt te nemen.**

Indien deze maatregelen de arbeidsvoorwaarden van de werknemer kunnen wijzigen, deelt de werkgever een afschrift van het advies van de preventieadviseur bedoeld in artikel 28 met uitzondering van de voorstellen betreffende de collectieve preventiemaatregelen mee aan de werknemer en hoort hij deze werknemer die zich kan laten bijstaan tijdens dit onderhoud.

[Zie art.19, § 2, 5°]

Art. 30.- **De werkgever deelt aan de werknemer die overweegt een rechtsvordering in te stellen een afschrift mee van het advies van de preventieadviseur bedoeld in artikel 28 met uitzondering van de voorstellen betreffende de collectieve preventiemaatregelen.**

(...)

Art. 31.- **De werknemer van een onderneming van buitenaf die meent het voorwerp te zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk vanwege een werknemer van de werkgever in wiens inrichting hij permanent werkzaamheden uitvoert kan een beroep doen op de interne procedure van de werkgever bij wie de werkzaamheden worden uitgevoerd.**

Wanneer er individuele preventiemaatregelen moeten getroffen worden ten aanzien van een werknemer van een onderneming van buitenaf, legt de werkgever in wiens inrichting permanent

OPGEHEVEN BESLUIT

AFDELING X. - SLOTBEPALINGEN.

Art. 28.- De sociale inspecteurs van de Medische Arbeidsinspectie van de Administratie van de Arbeidshygiëne en -geneeskunde zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van de wet en dit besluit.

CODEX OVER HET WELZIJN OP HET WERK

Art. 29.- De bepalingen van artikel 1 tot 19 vormen titel VIII, hoofdstuk VI, van de codex over het welzijn op het werk met de volgende opschriften:

1° " Titel VIII. - Bijzondere werknemerscategorieën en werksituaties. "

2° "Hoofdstuk VI. - Bijzondere maatregelen betreffende geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk."

KONINKLIJK BESLUIT VAN 18 SEPTEMBER 1992 TER BESCHERMING VAN DE WERKEMERS TEGEN ONGEWENST SEXUEEL GEDRAG OP HET WERK

In toepassing

KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 MAART 1998 BETREFFENDE HET BELEID INZAKE HET WELZIJN VAN DE WERKNEMERS BIJ DE UITVOERING VAN HUN WERK

(AFDELING IX. – WIJZIGINGSBEPALINGEN –Art.20)

Art. 4, eerste lid.- Het dynamisch risicobeheersingssysteem is gesteund op de algemene preven-

NIEUW BESLUIT

werkzaamheden worden uitgevoerd de nuttige contacten met de werkgever van de onderneming van buitenaf, opdat deze maatregelen daadwerkelijk zouden kunnen getroffen worden.

AFDELING V. SLOTBEPALINGEN

Art. 32.- De Algemene Directie Humanisering van de Arbeid van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg wordt aangeduid om de beslissingen van de rechtsmachten inzake geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, zoals voorzien in artikel 32octiesdecies van de wet, in ontvangst te nemen.

CODEX OVER HET WELZIJN OP HET WERK

Art. 33.- De bepalingen van de artikelen 1 tot 32 van dit besluit en zijn bijlage I vormen **titel I, hoofdstuk V van de Codex over het welzijn op het werk** met de volgende opschriften:

1° « **Titel I.- Algemene beginselen.** »

2° « **Hoofdstuk V.- Maatregelen in verband met psychosociale belasting veroorzaakt door het werk** »

KONINKLIJK BESLUIT VAN 18 SEPTEMBER 1992 TER BESCHERMING VAN DE WERKEMERS TEGEN ONGEWENST SEXUEEL GEDRAG OP HET WERK

Art. 34.- opgeheven.

KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 MAART 1998 BETREFFENDE HET BELEID INZAKE HET WELZIJN VAN DE WERKNEMERS BIJ DE UITVOERING VAN HUN WERK

(Art. 35)

Art. 4, eerste lid.- Het dynamisch risicobeheersingssysteem is gesteund op de algemene preven-

OPGEHEVEN BESLUIT

tiebeginselen bedoeld in artikel 5, § 1, tweede lid van de wet en heeft betrekking op de volgende domeinen:

(...)
3° de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk;

(...)
8° de bescherming van de werknemers tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

(AFDELING IX. – WIJZIGINGSBEPALINGEN: Art.21)

Art. 9, derde lid.- De preventiemaatregelen hebben inzonderheid betrekking op:

(...)
9° psychosociale belasting veroorzaakt door het werk;

(...)
13° de bescherming van de werknemers tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Art. 30.- Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2002.

Art. 19.- De bevoegde preventieadviseurs dienen aangeduid te worden uiterlijk binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit. Totdat deze aanduiding is gebeurd worden de opdrachten en taken bedoeld bij dit besluit uitgeoefend door één van de volgende personen:

1° ofwel de preventieadviseur van de interne dienst wanneer de werkgever meer dan 20 werknemers tewerkstelt;

NIEUW BESLUIT

tiebeginselen bedoeld in artikel 5, § 1, tweede lid van de wet en heeft betrekking op de volgende domeinen:

(...)
3° de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk, **waaronder inzonderheid geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;**

(...)
8° (...)

(Art. 36)

Art. 9, derde lid.- De preventiemaatregelen hebben inzonderheid betrekking op:

(...)
9° de psychosociale belasting veroorzaakt door het werk **waaronder inzonderheid geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk;**
(...)

13° (...)

Art. 37.- **In bijlage III Jaarverslag van de interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk bedoeld in artikel 7, § 1, 2°, b, bij het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk, vervangen bij het koninklijk besluit van 29 januari 2007, wordt een punt VIIbis ingevoegd, waarvan de tekst is opgenomen in bijlage II bij dit besluit.**

KONINKLIJK BESLUIT BETREFFENDE DE BESCHERMING TEGEN GEWELD, PESTERIJEN EN ONGEWENST SEKSUEEL GEDRAG OP HET WERK

Art. 38, al. 1- Het koninklijk besluit van 11 juli 2002 wordt **opgeheven**.

Art. 38, al 2. **De bepalingen van het voornoemde koninklijk besluit van 11 juli 2002 blijven evenwel van toepassing op alle klachten die werden ingediend voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit en waarover de preventieadviseur nog geen advies heeft meegedeeld aan de werkgever of waarvoor de werkgever nog geen individuele maatregelen heeft getroffen.**

OPGEHEVEN BESLUIT

2° ofwel de vertrouwenspersoon aangeduid in toepassing van de wetgeving inzake ongewenst seksueel gedrag op het werk;

3° ofwel een preventieadviseur van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

NIEUW BESLUIT

BIJLAGE I

BEKWAAMHEDEN EN KENNIS VAN DE VERTROUWENSPERSOON

BIJLAGE II

WIJZIGINGEN VAN DE BIJLAGE III “JAARVERSLAG VAN DE IDPB” VAN HET KB VAN 27 MAART 1998 BETREFFENDE DE IDPB